

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 396-1930)

Originalt emne

Havnen

Havnen/Havne- og Broafgifter

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 21. august 1930](#)
- 2) [Byrådsmødet den 25. september 1930](#)
- 3) [Byrådsmødet den 13. november 1930](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 21. august 1930 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 396-1930)

Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder med nye Havnetakster for Femaaret 1930-35.

Toges til Efterretning.

Uddrag fra byrådsmødet den 25. september 1930 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 396-1930)

Indstilling fra Havneudvalget

i Anledning af den af Ministeriet udfærdigede ny Havne- og Brotakst.

Borgmesteren meddelte, al der var kommet Indbydelse fra Ministeriet til at deltage i en Forhandling om Havne- og Brotaksten den 1. Oktober, hvorfor Sagen vilde blive taget tilbage.

Sagen toges tilbage.

Uddrag fra byrådsmødet den 13. november 1930 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 396-1930)

Indstilling fra Havneudvalget vedrørende Ændringer i Havne- og Brotaksten.

Følgende Indstilling forelaa:

"Efter Modtagelsen af den med det ærede Byraads Skrivelse af 22. August d. A. fremsendte, af Ministeriet for offentlige Aibejder udfærdigede nye Havne- og Brotakst for Tiden indtil 31. Marts 1935, har Havneudvalget haft Lejlighed til at forhandle med Ministeriet om Taksterne. I Overensstemmelse med den under nævnte Forhandlinger truffne Aftale skal Havneudvalget herved anmode Byraadet om over for Ministeriet at fremsætte følgende Ønsker om Ændring af de udfærdigede Takster:

I. Skibsafgifter,

ad A. 1.

Ministeriet har approberet Havnens Forslag: 15 Øre pr. N. R. T. og 20 Øre pr. losset og ladet Vægtton, men med den Begrænsning, at Afgifterne tilsammen ikke maa overstige 50 Øre pr. N. R. T. En saadan Begrænsning findes ikke i de københavnske Takster, og der ses heller ikke at være nogen Grund til at indføre den af Hensyn til Nabohavnene. Endvidere kan man oplyse, at Dansk Dampskibsrederiforening i en Skrivelse til Aarhus Handelsforening af Juli 1928 har udtalt, at forannævnte Forslag "langt vilde være at foretrække" for en generel Nedsættelse af Skibsafgifterne med indtil 20 %. Hvis Ministeriet imidlertid anser den af Havnen foreslaaede Vægtafgift for at være for høj, kunde man tænke sig at foreslaa den nedsat fra 20 til 16 Øre pr. Vægtton, imod at ovennævnte Begrænsning bortfalder.

Til Vejledning skal man oplyse, at medens Skibsafgifterne efter de nugældende Takster er

beregnet til 421. 200 Kr., er de efter Havnens Forslag af 20/8 1929 efter den samme Trafik beregnet til 375. 600 Kr., medens de efter den af Ministeriet dikterede Takst antagelig vil blive reduceret til 336. 600 Kr., og, naar man i Stedet for den af Ministeriet foreslaaede Begrænsning nedsætter Vægtafgiften fra 20 til 16 Øre, kan Skibsafgifterne kun ventes at ville indbringe 328. 500 Kr.

En Begrænsning som den af Ministeriet foreslaaede vil i Hovedsagen kun komme de fuldstuede Skibe til Gode; men ved at reducere Vægtafgiften fra 20 til 16 Øre, giver man Skibe, som kun lossen en Del af Lasten her, en Fordel, hvilket formentlig vil være heldigt i Kampen for at drage større oversøiske Stykgodsbaade hertil.

Desuden vil man, naar Hensyn skal tages til Havnens Økonomi, aldrig kunne komme ned paa de københavnske Takster, hvis en Begræsningsbestemmelse indføres her, saalænge en lignende Bestemmelse ikke findes ved Københavns Havn.

Endvidere kan man anføre, at Havne- og Brotakstkommissionen i sin Betænkning, Pag 7, udtaler: "Kommissionen er enig i, at Valget bør staa imellem disse to Systemer, og at Københavns Takstsystem i og for sig er det mest rationelle, fordi det for Losse- og Ladeafgiften fuldt ud og konsekvent gennemfører det Princip at fastsætte Afgiften under Hensyn til den Varemængde, Skibet lossen eller lader, og dermed til den Brug, Skibet normalt gør af Havnens Bolværk og Kajer". Kommissionen udtaler altsaa netop her, at det københavnske System uden Begrænsning af Taksterne, er det mest rationelle.

Endelig skal man oplyse, at det københavnske System - uden Begrænsning - er det letteste at regne med saavel for Toldvæsenet til daglig som for Havnen under Overvejelse om, hvor vidt og hvor meget Skibsafgifterne kan reduceres.

ad B. Bugserpenge.

Efter at det i Havnens Takster tidligere har været udtrykkelig pointeret, at denne Afgift skulde erlægges for Assistering af andre Skibe saavel inde i som ud af og ind i Havnen, finder man, at den fastsatte Ordlyd i dette Afsnit er uheldig, da Toldvæsenet muligvis kan fortolke den saaledes, at Afgiften nu ikke mere skal erlægges for Assistering af Fartøjer, der selv har Drivkraft og benytter denne. Men Fastsættelsen af Afgiften til 10 Kr. for alle indenbys Bugserfartøjer uden Hensyn til det bugserede Fartøjs Størrelse vil desuden sikkert medføre, at man faar Tilfældet "Ara" om igen i endnu grellere Form end tidligere. Naar Havnens Takster for Bugsering af Smaafartøjer fra det ene Bassin til det andet er 10 Øre

pr. N. R. T., siger det sig selv, at et privat Buggerselskab ikke kan give 10 Kr. for at faa f. Eks. 5 Kr. for at bugseret et Skib paa 50 N. R. T. fra et Bassin til et andet. Alle Smaaskibe, som Havnen hidtil har assisteret meget billigt og derfor med Tab, vil den derfor fremdeles kunne faa Lov til at assistere, medens større Skibe i Magsvejrl vil kunne kapes af en lille privat Baad, naar Afgiften ikke stiger med Tonnagen. Havnens kraftige Baade, som naturligvis arbejder efter faste Takster, vil da kun blive benyttet af de store Skibe i Nødstilfælde, og Resultatet vil formentlig blive, at man maa oplægge Skibene. Men hvem skal da betjene de store Skibe, naar Assistance er nødvendig? Man tillader sig derfor at foreslaa, at der for hver Bugsering eller Assistering fastsættes en Afgift, der efter det bugserede Fartøjs Tonnage andrager:

2 Kr. for Fartøjer fra 0-100 N. R. T.,

4 Kr. ""100-200 N. R. T.,

8 Kr. ""200-500 N. R. T. og

10 Kr. +1 Ørepr. N. R. T. for Fartøjer

over 500 N. R. T., idet dog denne Bestemmelse ikke skal gælde for Bugserfartøjer, naar de til eller fra Farvandet uden for Bugten ud- eller indbringer Fartøjer, Tømmerflaader eller andre Genstande og assisterer disse i Havnen. Af saadanne Bugserfartøjer bør der formentlig kun opkræves 10 Kr. for hvert Besøg i Havnen ligesom hidtil.

II. Vareafgifter,

a d. C. 6.

Ministeriet har ikke ment at kunne ligestille Aarhus med København, hvad angaar Udførsel af Varer til Indlandet - uden for Tolddistriktet - uden Afgift.

Til Vejledning kan oplyses, at man i 1929 har haft følgende Indførsel og Udførsel fra og til København, Distriktet og det øvrige Indland:

Indførsel Udførsel

København..... 57800t 36600t

Tolddistriktet m. m. 103000t 11000t

Øvrige Indland 62200t 18100t

Ialt. . . 223000t 65700t

Disse Tal synes al vise, at der kunde være Anledning til at søge al faa mere Balance imellem Indførselen og Udførselen. Derfor har man foreslaaet at lade Afgiften for Udførsel til Indlandet falde bort.

a d D. Takster..

Ved Fastsættelsen af Taksterne for Uld, Cellulose, Gødningstoffer, Humle, uformalet Korn, formalet Korn, Maskiner, Metaller, raa i Klumper, Barrer og Blokke, Jern og Staal i Plader, Stænger, Rør, Bjælker og Baandjern, Margarine og Tobak er Ministeriet ved at forhøje eller nedsætte de af Havnen foreslaaede Takster henholdsvis for Indførsel af Raaprodukter og Udførsel af færdige Produkter gaaet imod Industriraadets Ønsker, fremsendt samtidig med Ministeriet for offentlige Arbejders Cirkulære af 31. Maj 1924 til Bvraadene med Henstilling om at tage nævnte Cirkulære i Betragtning. Havnens Forslag til Afgifter for disse Varer har udelukkende været dikteret af Ønsket om at imødekomme Industriraadets og Landbrugets Ønsker samt om, saavidt muligt, at medvirke til Arbejdsløshedens Indskrænkning.

Man kan derimod ikke se nogen som helst Grund til at nedsætte Afgiften for Øl m. m., og Vin, Sprit og Brændevin, saalænge Staten selv lægger stor Skat paa disse Varer. Heller ikke kan man se nogen Grund til at nedsætte Afgiften for færdige Industriprodukter saasom færdig bearbejdede Metaller, Trosser, Søm, Værktøj, Maskindele o. s. v., Pap, Asbestplader, Papir til Trykning af Dagblade

o. s. v. Derimod vilde det af praktiske Grunde have været heldigt, om Afgiften for Jord, Ler, Sten o. s. v. var bibeholdt med 40 Øre pr. m³, saaledes at Afgiften pr. m³ var større end Afgiften pr. 100 kg,

idet Kontrol er udelukket pr. m³, men let at udøve pr. 100 kg ved at aflæse Fartøjets Ahmingsmærker, hvilket i nogle Tilfælde tidligere har vist sig at være praktisk her. Og af samme Grund vilde en Vægtafgift for Brosten og Chaussesten have været ønskelig, idet ingen kan kontrollere Antallet af m², medens det er let at kontrollere, hvor meget Fartøjet kan laste.

Hvad Pos. 49 angaar, finder man det naturligt, at Kolli med uangivet Indhold sættes til 1 Kr. pr. 100 kg; men man nærer Frygt for, at det vil vække megen Misstemning, at Afgiften for kollektivt betegnede Varer er forhøjet fra de foreslaaede 50 til 100 Øre pr. 100 kg.

Hvad iøvrigt de Varepositioner angaar, som Ministeriet har fundet Anledning til at forhøje noget eller nedsætte med ca. 10 %, skal man bemærke, at Afgiften for de paagældende

Varer er uden væsentlig Betydning for Havnens Økonomi, og man har derfor efter Samraad med Toldvæsenet her, saa vidt muligt søgt at holde disse Afgifter delelige med 5, idet det er betydelig lettere at regne med saadanne Tal end med f. Eks. 21 Øre 9 o/oo, 11 Øre, 54 Øre, 28 Øre og lignende Tal, og man vilde derfor af praktiske Grunde sætte megen Pris paa, om de herfra foreslaaede Tal kunde bibeholdes.

Som det fremgaar af foranstaaende maa Havneudvalget

- 1) for Skibsafgifternes Vedkommende fastholde Ønsket om at faa det rene københavnske System indført, saaledes som anbefalet i Havne- og Brotakstkommissionens Betænkning, idet man for at opnaa dette er villig til at nedsætte den foreslaaede Vægtafgift fra 20 til 16 Øre under Forudsætning af, at den af Ministeriet fastsatte Begrænsning - 50 Øre pr. N. R. T. - bortfalder.
- 2) Endvidere maa man, saafremt Havnen fremdeles skal holde fornødent Bugsermateriel disponibelt, for andre Bugserbaade have fastsat en Afgift stigende med det bugserede Fartøjs Tonnage, og for at opnaa dette er man villig til at nedsætte de nugældende Afgifter noget.
- 3) For Vareafgitternes Vedkommende maa man fastholde Ønsket om, at disse approberes som anført i Havnens Forslag af 20/8 1929, saaledes at ogsaa Vareafgiften for Udførselen til Indlandet helt bortfalder".

Borgmesteren henviste til de mange Forsøg, der var gjort paa at faa Afgiften sat ned og finde en passende Form for Nedsættelsen. Det sidst indsendte Forslag gik ud paa en Nedsættelse af Skibsafgifterne, saa de blev 15 Øre for indgaaende og 20 Øre for udgaaende pr. N. R. T.; en saadan Nedsættelse vilde efter Beregning andrage ca. 46000 Kr. Ministeriet var gaaet med hertil, men med den Begrænsning, at den samlede Afgift ikke maa overstige 50 Øre pr. N. R. T., hvorved Nedsættelsen vilde blive ca. 84000 Kr. En saadan Begrænsning fandtes ikke ved andre Havne, og det saa derfor mærkeligt ud at kræve den her, for ved en saadan Beregningsmaade vilde det betyde en Lettelse for meget store Skibe og for Skibe der lossers fuld Last, men ikke for Skibe med Partsladninger; men Udvalget holdt paa, at baade smaa Skibe og Skibe med Partsladninger skulde nyde godt af Nedsættelsen. Hvis Byen gik med til Begrænsningen, kunde man befrygte, at Aarhus aldrig kom paa lige Fod med København, men det var maaske ogsaa Hensigten at hindre dette. Da Ministeriet næppe vilde tiltræde Havnens første Forslag, foreslog man nu en Afgift af 15 og 16 Øre, hvilken Nedsættelse var beregnet til 92700 Kr., hvad Havnen nok kunde

taale. Et andet Spørgsmaal var Bugseringen, hvor Ministeriets Forslag var uheldigt, og det kunde medføre, at man fik Tilfældet "Ara" om igen. Taleren gav nogle Oplysninger om denne Baads Virksomhed, før Havnen købte den, hvilket Forhold var nærmere oplyst overfor Ministeriet. Udvalget havde intet imod, at Bugseringen blev billigere end i Øjeblikket, skønt man satte Penge til derved. Til Sammenligning fandtes en grafisk Fremstilling af Afgiften i Aarhus og en Del andre Havne, som viste, at Aarhus var langt lavere end disse, og det saa underligt ud, at her var det et kommunalt Foretagende, der skulde tvinges ned, medens f. Eks. D. F. D. S., som bugserede i Esbjerg, tjente store Penge. Det kunde synes, at Aarhus skulde tvinges saa langt ned med sine Bugseringsafgifter, at det blev umuligt at kræve videre Nedsættelse i Havnetaksterne. Men nu var der altsaa udarbejdet et nyt Forslag for at give Ministeriet Lejlighed til at imødekomme Havnen, saa den kan vedblive at drive Bugseringsforretning for Skibenes Skyld, idet smaa Bugserskibe ikke kunde betjene de store Skibe i Tilfælde af Uvejr. Endelig var der Spørgsmaalet om Vareafgifterne, hvor Havnen heller ikke havde faaet sine Ønsker opfyldt. Man havde ønsket at faa fri Udførsel fra Aarhus til hele Landet. Aalborg f. Eks. havde det til alle Limfjordshavne og dermed til hele Nordjylland; medens Aarhus kun havde det til Tolddistriktet. Taleren henviste til den foreliggende Redegørelse over Ind- og Udførselen til København, Tolddistriktet og det øvrige Land, som viste, at Udførselen kun var ringe i Forhold til Indførselen. Ved at ophæve Udførselsafgiften vilde der blive mere Liv i Haandværk, Industri og Handel, og Udvalget fremsatte derfor paa ny dette Krav. I det hele taget havde man ved Forslaget søgt at følge den Anvisning, der var angivet af Havnetakstkommissionen, og som i sin Tid var tiltraadt af Dampskibsrederierne, og derfor maatte Forslaget kaldes vel underbygget. Ligeledes havde man forsøgt at følge Ministeriets Cirkulære, som gik ud paa, at Raastoffer og halvt forarbejdede Varer skulde indføres billigere end det færdige Produkt, men Ministeriet gik her imod sit eget Cirkulære. Derimod havde Ministeriet nedsat Taksterne for Øl og Spiritus, hvad der ingen Grund var til, saa længe Staten tog saa stor en Skat deraf; det medførte blot, at de københavnske Bryggerier fik en Fordel i Konkurrencen med de aarhusianske; det var atter København, der skulde favoriseres. Endelig foreslog Ministeriet, at Afgiften for Brosten o. lign. skulde betales pr. m² i Stedet for efter Vægt, hvilket var meget upraktisk. I det hele taget var der adskilligt, som Havnen ønskede rettet, og Taleren vilde meget anbefale at tiltræde den foreliggende Skrivelse til Ministeriet, som forhaabentlig vilde vise mere Imødekommenhed end tidligere.

Indstillingen tiltraadtes.

